

Budget
Norrtälje kommun
2017

”Vänsterpartiet eftersträvar ett samhälle som definieras av allas lika värde, rättigheter och möjligheter. I det samhället bidrar alla efter sin egen förmåga och får stöd utifrån sina behov.”
(KH 14:18, Vänsterpartiet Norrtälje)

Inledning

Vi har fått ett nytt styre i Norrtälje kommun efter valet 2014. Till viss del kan vi se att färdriktningen ändrats, men på många sätt ser vi fortfarande hur kommunen styr mot mål vi inte delar. Vårt budgetförslag för 2017 innehåller förslag på hur vi ytterligare kan vända skutan, en del utredningsförslag, andra mer handfasta och vissa med prislappar på. Vi har till exempel föreslagit en förändrad skattesats. Detta gör vi mot bakgrund att inga besparingar som inte är osynliga eller drabbar de svagaste i samhället verkar kunna föreslås. Vi vill se ett samhälle där vård, omsorg och service ges utifrån behov och inte utifrån storlek på plånbok, utbildningsnivå, kön eller var du är bosatt. Med den budget som styret lägger idag ser vi i stället hur det knapas på alla icke lagstadgade och förebyggande verksamheter som lägger grunden för ett samhälle där alla kan vara delaktiga och där alla får möjlighet till ett rikare liv.

Barn, skola och utbildning

Vi vill ha en tydlig inriktning på att de som behöver mest stöd också är de som ska få mest stöd för att främja en likvärdig utbildning för alla.

Detta gäller redan från de allra minsta barnen i vårt utbildningssystem. Kommunen måste göra mer för att leva upp till de av Skolverket och regeringen rekommenderade barngruppsstorlekarna. En handlingsplan bör skyndsamt tas fram för att säkerställa en god kvalitet för alla barn i förskolan.

Ännu yngre är barnen när de kommer till öppna förskolan. Vi ser det som helt otänkbart att spara in en tjänst på denna viktiga verksamhet som ju också är en del av Familjens hus som drivs tillsammans med Stockholms läns landsting i Tiohundra ABs regi. Denna verksamhet hotas redan genom införandet av Vårdval BVC och behöver inte naggas ännu mer i kanten genom att dra ner på verksamheten i öppna förskolan. Familjens Hus är ett koncept som bygger på ett djupt samarbete mellan olika verksamheter som berör familjer och för varje pusselbit som naggas i kanten försvagas styrkan och hållbarheten i konceptet.

Vi kommer inte att gå med på några ospecificerade effektiviseringar inom skolans område. Tvärtom ser vi många områden där det skulle behöva satsas mer.

Vi vänder oss mot de skrivningar om fritidshem som görs i styrets budget. Där skrivs om att det görs överskott i fritidshemmen år efter år och antyds att dessa överskott används för att täcka underskott i grundskolan. Överskotten ses som ett resultat av att många barn är inskrivna, men

har låga vistelsetider och utifrån detta dras slutsatsen att det går att minska personaltätheten på fritidshemmen och effektivisera verksamheten ekonomiskt. Vi ser att fritidshemmen under lång tid blivit förbisedda och barngrupperna har tillåtits bli större och större så att ett pedagogiskt arbete nästintill omöjliggörs. Detta kan vara ett skäl till att många barn har låg vistelsetid på fritids. I styrets skrivningar kring fritidshemmen får vi lätt känslan av att fritidshemmens uppdrag är att avveckla sig själva. Detta är inte vårt mål. Vi vill se tydliga satsningar på att förstärka kvaliteten på fritidshemmen. Överskott ska användas för att höja kvaliteten inte för att se utrymmen för effektiviseringar. Vi vill bland annat sätta ett tak för hur stora grupperna ska vara, vi vill se över innehållet i verksamheten för de äldre barnen och vi vill utreda på vilket sätt kommunen kan bidra till att öka antalet utbildade fritidslärare per inskrivet barn. Vilka olika möjligheter har kommunen att erbjuda redan anställda och presumtiva nya medarbetare utbildning till fritidslärare i Norrtälje kommun?

Det har varit svårt att ur styrets dokument om mål och budget få något samlat grepp över vad elevhälsovården kostar idag. Vi har dock förstått att det kommer att föreslås organisationsförändringar ännu en gång (det var inte länge sedan Barn och skola återtog verksamheten från Tiohundra). Vi ser att många barn och unga mår dåligt i Norrtälje kommun och speciellt är det psykisk ohälsa det handlar om. Vi vet inte om ännu en organisationsförändring är det som kommer att råda bot på detta. Behovet av en professionell och tillräckligt dimensionerad elevhälsa är påtagligt. En stärkt hälsa hos våra skolelever skulle med all säkerhet leda till bättre skolresultat. Därför tycker vi att det är viktigt att vi nu ser över elevhälsans utveckling för att motsvara dagens behov och det kanske inte handlar om organisation utan om dimensionering. De är de allra svagaste eleverna som är i störst behov av de olika professioner som finns inom elevhälsan och ett samarbete dem emellan och tillsammans med skolan och föräldrarna. Skolan måste vara en stödjande miljö där elever och föräldrar känner sig välkomna och viktiga, oavsett vilka de är. De elever som av olika anledningar inte kommer till skolan, de som ibland kallas "hemmasittare", måste ges det stöd som krävs för att deras skolgång ska fungera.

Vi vill också se ett utvecklat samarbete mellan skolbiblioteken och stadsbiblioteket, förslagsvis enligt den modell som idag finns i Lomma kommun. Där har man tagit fram en biblioteksplan för att främja läsandet och lyfta litteraturen.

För att möjliggöra för alla barn att tidigt få vara med och utöva kultur vill vi sänka egenavgifterna i Kulturskolan på ett lämpligt sätt (maxtaxa, familjetaxa el dyl). Vi beräknar en miljon kronor för detta.

Det är viktigt att alla ungdomar får möjlighet att slutföra en gymnasieutbildning. Vi ser positivt på att estetiska och sportalternativ kommer att finnas på vår kommunala gymnasieskola. Vi ser också att ett viktigt arbete finns att se till att särskilt pojkar väljer att slutföra sin gymnasieutbildning. För de som ändå inte klarar av det måste det finnas en tillräckligt utbyggd vuxenutbildning för att kunna få en andra chans. Vi måste också ta ett samlat grepp kring utbildningen för nyanlända så de får möjlighet att snabbt komma in i vårt utbildningssystem.

Kultur och Fritid

Kultur och Fritidsnämnden har under en lång tid dragits med en för snålt tilltagen budget. Därför vill vi skjuta till X mnkr. Vi skulle inte vilja beskriva satsningar på kultur som kostnader utan som investering i våra medborgare.

Några konkreta saker som vi vill åstadkomma inom kultur och fritidsområdet är renovering av Gevärsfaktoriet och gamla Brandstationen för kulturverksamheter. Det är också viktigt att kulturscenen i Rimbo byggs ut efter de behov som finns och inte utifrån en ekonomisk ram som inte bygger på en behovsanalys.

Svenska livräddningssällskapet har en definition med ett antal punkter om vad en vattensäker kommun är. Tredje punkten där är att "Kommunen ska ha en tydlig plan för hur man ökar simkunnigheten och höjer säkerhetsmedvetandet hos vuxna. Här skall särskilt beaktas personer med särskilda behov." Vi har inte kunnat hitta statistik för Norrtälje kommun, men i Stockholms län är 18% av alla vuxna icke simkunniga eller vet inte om de är det. I Vänsterpartiet vill vi vill kunna erbjuda icke simkunniga medborgare avgiftsfri simundervisning i våra badhus, men även utomhus på somrarna. Vi ser att detta skulle kunna delfinansieras genom avgifter för personer som inte vistas varaktigt i kommunen (sommargäster). Det är viktigt att kunna simma i en skärgårdskommun som Norrtälje. Den klassiska simundervisningen innehåller såväl simkunskaper som livräddningskunskaper som kan rädda liv. I en vattensäker kommun ingår också kriteriet att eleverna har de kunskaper som krävs i simning och livräddning i respektive årskurs 6 och 9.

Det är också viktigt för oss att resurserna för en god fritid fördelas på ett genomtänkt och jämställt sätt. Vi föreslår därför en översyn och analys samt en plan för att uppnå en jämställd fördelning av resurser avseende flickor och pojkar och med fokus på barn och ungas fritid.

Vård, omsorg och socialtjänst

Vänsterpartiet i riksdagen har åstadkommit tio miljarder extra till välfärden i budgeten för 2017. Därför kan vi inte gå med på att göra ospecificerade neddragningar på över 20 miljoner kronor på vård och omsorg i vår kommun. Som vi har förstått det är detta också pengar som ska tas från de allra svagaste i samhället; det är hemtjänsten, anhörigstöd, träffpunkter för personer med andra psykiska funktionsförmågor och öppna förskolan. Norrtälje kommun har en av de billigaste hemtjänstverksamheterna i landet. Den möjliggör för människor att bo hemma även när de blir gamla och inte klarar sig själva. Vi har ingenting emot att se över kvarboendepincipen, men då måste det finnas plats på boenden för de som så önskar. Då kan vi inte fortsätta neka personer över 90 år en plats i särskilt boende.

För att komma till rätta med okontrollerade kostnadsökningar inom vård och omsorg föreslår vi en utredning av kundval och vårdval för att undersöka vad det är som är kostnadsdrivande och hur detta går att stävja. Är det till exempel möjligt att avskaffa vissa vårdval eller LOV? För oss är det viktigt att behoven i hela kommunen går före vårdföretagens valfrihet. Med en modell som den vi har i Norrtälje kommun och ett eget bolag som utför alla tjänster borde detta vara möjligt och ett rimligt krav från medborgarna.

Det har under en längre tid varit en hög belastning på vårt socialkontor och våra socialsekreterare. Det är inte heller lätt att rekrytera ny, kvalificerad personal. För att underlätta

rekrytering och förbättra arbetsmiljön för att kunna behålla den personal vi har vill vi införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön för socialsekreterare. Där försök gjorts med detta har det visat sig att socialsekreterarna mår bättre och får lika mycket arbete gjort trots att de jobbar färre timmar. Detta beräknar vi inte kommer att kosta någonting.

Val och förtroendemannanämnden

Vi vill anslå 100 000 kr extra för utåtriktat arbete för att höja valdeltagandet samt för extra utbildning av förtroendevalda mitt i mandatperioden.

Infrastruktur

Vänsterpartiet vill fokusera på att förbättra tillgänglighet och säkerhet för personer som rör sig i vår kommun utan bil. Vi vill ha säkrare busshållplatser och göra ett krafttag för att bygga ut cykelvägar även på landsbygden. Även om det är Trafikverket som är ansvarig för många vägar utanför tätorterna anser vi att kommunala medel borde kunna användas för att påverka och förskottera projekt med gång och cykelvägar precis som de används när det gäller att påskynda vissa vägsträckningar för bilar.

Kommunala bolag

Det finns ett stort behov av hyresrätter, inte minst i vår kommun. Vänsterpartiet vill att Roslagsbostäder ska användas mer för att säkerställa tillgången på hyresbostäder av olika slag i hela kommunen, bland annat har vi föreslagit nybyggnation i Grisslehamn. Att använda sig av privata företag för att producera fler hyresrätter har visat sig vara ett vanskligt sätt att planera för framtiden. För att detta ska vara möjligt, och för att befintliga bostäder i Roslagsbostäder ska få erforderligt underhåll, behöver de pengar som kommer in i Roslagsbostäder stanna i bolaget. Därför föreslår vi till en början en återställning av borgensavgiften till 0,3% för NKABs skulder eftersom största delen av skulderna härrör från Roslagsbostäder.

Ekonomisk bilaga:

	Kronor		
Ändring av skattesats 20,72	+ 123 000 000		
Sänkning av egenavgifter i kulturskolan	- 1 000 000		
Bibehållen grundpeng och Kvalitetsförstärkning fritidshem	- 3 400 000		
Mindre barngrupper i förskolan	- 16 000 000	Finansieras delvis genom enhetstaxa och minskad grundpeng till förskolan.	
	-		
Översyn elevhälsan	- 500 000	Finansieras genom	

		översyn av grundsärskolepeng.	
Bibehållen öppen förskola i familjens hus	- 500 000	Finansieras genom besparing på förvaltningen.	
Bibehållen grundpeng grundskola	- 12 600 000		
Summa + till skolan	- 25 000 000		
Återställning av borgensavgift NKAB	- 27 000 000		
Summa	- 52 000 000		
Förstärkning Kultur och Fritid (inklusive investeringar i kulturlokaler)	- 21 000 000		
Avgiftsfri simskola	- 4 500 000	Beräknat på ca 5000 personer.	
Översyn och handlingsplan för jämförd fördelade resurser kultur och fritid	- 500 000		
Cykelvägar utbyggnad	- 22 000 000		
Vård om omsorg	- 23 500 000		
Summa totalt	- 123 000 000		